

פרשת ידן

33 אלף לירות לחודש עושה ידן מתמלוגים על פירסומים והופעות בסרטים

בזנים אלה, היפים לכך מקום ולכל אחת, לא חלו על מי שעשה הסכם עם יגאל ידן לגבי הפירות מגורו. כאן ניתן להכתימהסרטים להשתמש ברכיש שאינו של ידן, תמורת תשלום לכיסו הפרטי.

חצור בצבעים

ב סוף 1971 חתם הבייבייסי הבריטי, עבור תוכנית הטלוויזיה כרוניקל, שני חוזים עם הפרופסור יגאל ידן.

מפיקי התוכנית, קן שפארד ואנטוניא בנדיקס, ביקשו להפיק סרט על העיר הקדומה חצור. המפיקים מספרים כי הפקת הסרט היתה קלה, שכן התברר כי ידן מחזיק בסרט ציבועני בן 16 מ"מ, שצולם בעת החפירות. הם חתמו שני חוזים עם

שילמה תמורת הפילם והפיתוח. ברור כי מכירה של הפילם או הזכויות יכולה להיעשות עלידי האוניברסיטה. וכי כל הי הכנסות ממכירות אלה צריכות להיכנס לקופת האוניברסיטה.

מפיקי הבייבייסי שעיימם שוחחתי בי לונדון, טוענים בתוקף, כי הכסף נמסר ליגאל ידן. אולם, קיימת האפשרות שאת הכסף שקיבל מן הבייבייסי, תמורת מכיר רת הזכויות לסרט הציבועני שצולם בי חפירות, העביר לאוניברסיטה. דובר הי אוניברסיטה נשאל על כך, וטרם הצליח למצוא את התשובה, שאנחנו נפרסם אותה עם התקבלה.

כבר ראינו כי במקרה של קבלת הצ'ק על סך 6000 דולר מן הבנק האמריקאי, שנשלח לאוניברסיטה העיברית, הסב אותו ידן בלא שהיתה לו זכות-החתימה מטעם האוניברסיטה, ומסרו לאחר. האם מכר כאן זכויות לגבי חומר

התאולוגריסט

שלושה ספרים פופולריים של ידן, המנצלים ידע שנרכש על חשבון הציבור

שאינו שדו, ושירשג את ההכנסה לכיסו?
ה"בייבייסי" חוזר וטוען כי אצלו רשום שידן קיבל את הכספים אישית.

אחרי הצלחת הסרט בבריטניה, החליטה הטלוויזיה הישראלית להקרינו כאן. לפי ההסכם בין ידן לבייבייסי, נשארו בידי הזכויות לסרט לגבי ישראל. הוא התיר לטלוויזיה את הקרנת הסרט, וסייע ביצירת פסקול בעיברית. תמורת זאת שילמה הי טלוויזיה הישראלית 250 דולר לקרן חצור לאישתו זיל, תמורת התרגום המדעי של הסרט. תשלום זה נרשם תחילה כתשלום תמורת קריינות של יגאל ידן, ואחרי-כך הוסב לתשלום תמורת התרגום. גובה סכום התשלום אינו רשום במימכי הטלוויזיה.

בר-כוכבא במזומן
רט אחר שהופק בהפקה כימעטי משותפת של הטלוויזיה הישראלית והבייבייסי הוא סרט על מגילות בר-כוכבא. כמו הסרט על חצור (בגירסה הי

Copyright © by Yigael Yadin 1971
All rights reserved.
No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher

קופירייט: קטע מספר של ידן, אחד משלושת הספרים הפופולריים שכתב. בכולם קיימת הבטחת זכויות לייגאל ידן. כל הספרים נכתבו תוך ניצול חומר שהגיע לידי ידן מעבודות שמומנו בכספי-ציבור, בהשקעה כספית גדולה.

יגאל ידן: האחד חוזר-אמנים, על הופעתו האישית בסרט ועל הסבריו בו, והשני — חוזר לרכישת הזכויות לסרט שצולם בעת החפירות. ידן קיבל סכומי-כסף גדולים מן הבייבייסי תמורת החוזים שחתם. לדיברי יוסף אבירם, מזכיר החברה ל"חקירת א"י ועתיקותיה, מומנו חפירות חצור על-ידי האוניברסיטה העיברית. תמור רת צילום התל ומימצאיו היה צריך לשלם לאוניברסיטה, שמימנה את החפירות, או לגוף הקרוי קרן חצור, שהוקם על-ידי האוניברסיטה למימון החפירות ולגביית הכנסות מהצגתן. הסרט הציבועני צולם במצלמה שהיתה רכוש קרן חצור, שגם

בהשקעה כספית עצומה, שלא נועדה להי ביא רווחים. המימצאים ותוצאות החפירות הם רכוש העם כולו — או, מנקודת-מבט חוקית צרה: רכוש הגוף הציבורי שמימן את החפירות, שנהלו על-ידי ידן. כאשר רצתה חברת אולפני-סרטים הרצ"ל ליה לצלם את חפירות מצדה, שנעשו בי מימון החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה, שילמו אולפני-הסרטים לחברה 1500 דולר, תמורת הזכות לצלם את תוצרי אות החפירות. כך נוהגים, בדרך-כלל, לגבי כל מי שמבקש לצלם מימצאים ארכיאולוגיים. מוזיאון ישראל גובה אף הוא תשר לום מכל המצלם מימצאים המוצגים בו.

ב 6 ביידי 1971 כתב אורי גבריאל, לפרופסור יגאל ידן, בתשובה למכתבו מה-29 ביוני.

גבריאל אישר את הצעות ידן לגבי התמורה שיקבל על סידרת סרטי-הארכי אולוגיה שסירטי שבט עמדו להפיק. המיכ תב סיכם כי ידן יכתוב סרטים ויחן ייעוץ ועזרה לסרט הראשון, על חפירות מגידו. בתמורה יקבל 10% מן ההכנסות, אך לא פחות מ-5000 לירות. כמקדמה קיבל, עם חתימת המכתב, 1700 לירות.

הפקת הסרט נמשכה שנים אחדות, ביגלל סיבוכים שונים, ובימים אלה עמלים אור פני בקייפס-המפריט על העתקת הסרט הציבועני, בן 35 המ"מ, לסרט בן 16 מ"מ, שיופץ ברחבי העולם.

אורי גבריאל סיפר לי כי הסרט עלה 200 אלף לירות. אורכו 23 דקות, והוא כולל הסברים של יגאל ידן, צילומים בתל-מגידו, צילומי מימצאים מן התל, המצויים במוזיאון ישראל, ועוד. פרט לי תשלום ליגאל ידן, לא שולם דבר למזרי און או לחברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה, או לאוניברסיטה העיברית, אי לכל גוף ציבורי אחר שהוא. ההסכם עם ידן קבע במפורש, כי מן התמורה לעזרתו בהפקת סירטי הארכיאולוגיה, ייחנה הוא לבדו. חפירות מגידו בוצעו בכספי הציבור,